

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL T. N. 2017-01-05 PRAŠYMO**

2017 m. kovo 7 d. Nr. S-53(7p-1/2017)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršalienės
Martyno Endrijaičio – pranešėjas
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės

sekretoriaujant
mokesčių mokėtojui ir
mokesčių administratoriaus atstovui
nedalyvaujant

Ramutei Matkevičienei

2017-02-07 posėdyje išnagrinėjusi T. N. (toliau – Pareiškėjas) 2017-01-05 prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2015-05-29 sprendimui dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.63-10) FR0682-330 apskūsti, n u s t a t ė:

Inspekcija 2015-05-29 sprendimu Nr. (21.63-10) FR0682-330 patvirtino Inspekcijos Akcizų administravimo departamento 2015-04-09 patikrinimo aktą Nr. (21.60-10) FR0680-222 bei nurodė Pareiškėjui sumokėti į biudžetą 20312,21 Eur akcizų mokesčio sumą ir 6605,53 Eur akcizų mokesčio delspinigius. Bylos duomenimis, skundžiamas sprendimas Pareiškėjui 2015-06-08 įteiktas per Inspekcijos autorizuotą elektroninių paslaugų portalą – *Mano VMI*, sprendimo statusas – neperskaitytas.

Pareiškėjas skundą Mokestinių ginčų komisijai prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) per Inspekciją pateikė 2016-11-24 (tai patvirtina pašto spaudas ant voko). Komisija 2016-12-13 posėdžio protokolu Nr. PP-375 (7-937/2016) konstatavo, jog Pareiškėjas skundą dėl ginčijamo Inspekcijos sprendimo pateikė praleidęs 2004-04-13 Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 152 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą terminą, ir atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėjas skunde neprašė atnaujinti skundo padavimo terminą, vadovaudamasi MAĮ 152 straipsnio 5 dalimi, Pareiškėjo skundą laikė nepaduotu ir grąžino jį Pareiškėjui.

2017-01-09 Komisijoje gautas Pareiškėjo 2017-01-05 prašymas atnaujinti skundo dėl Inspekcijos 2015-05-29 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.63-10) FR0682-330 padavimo terminą, taip pat pateiktas ir 2016-11-21 skundas dėl Inspekcijos sprendimo. Prašyme

nurodoma, kad Pareiškėjas šiuo metu atlieka bausmę laisvės įkalinimo įstaigoje Marijampolės pataisos namuose. Taip pat nurodoma, kad Pareiškėjo atžvilgiu vyksta dar 2 baudžiamieji procesai, kuriuose Pareiškėjas intensyviai dalyvauja, turi problemų su sveikata, todėl apie priimtą Inspekcijos sprendimą nieko nežinojo, neturėjo galimybės su juo susipažinti ir laiku pateikti skundo.

Pareiškėjas prašo atnaujinti praleistą skundo padavimo terminą Inspekcijos 2015-05-29 sprendimui dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.63-10) FR0682-330 apskūsti.

Komisija, įvertinusi Pareiškėjo prašymo argumentus, byloje pateiktus duomenis, konstatuoja, jog Pareiškėjo prašymas yra tenkintinas.

MAĮ 152 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokestinio ginčo priimti pasibaigimo dienos. Minėto straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas.

Iš minėto teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti yra tai, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti skundą dėl atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo. MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti. Tokią teisę įstatymų leidėjas suteikė ikiteisminėi mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai (MAĮ 152 str. 3 d.). Viešojo administravimo subjektas, atsižvelgdamas į pateiktus įrodymus, nurodytas aplinkybes, vertina, ar yra pakankamas pagrindas suteikti teisę, kuria nepasinaudota per nustatytą laiką, t. y. apskūsti mokesčių administratoriaus sprendimą ir taip pradėti mokestinį ginčą. Toks vertinimas turi būti atliekamas pagal vidinį viešojo administravimo subjekto įsitikinimą, pagrįstą išsamiau ir objektyviau visų aplinkybių išnagrinėjimu, vadovaujantis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais, paisant administracinių teismų formuojamos praktikos šios kategorijos arba analogiškose bylose (pavyzdžiui, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-1154/2010, 2012-01-23 nutartis adm. byloje Nr. A-261-147/2012, 2014-06-19 nutartis adm. byloje Nr. A-442-1488/2014, 2016-05-24 nutartis adm. byloje Nr. A-512-261/2016).

LVAT savo praktikoje yra konstatavęs, kad įstatymų leidėjas, nustatydamas terminus procesiniams veiksams atlikti, siekia užtikrinti teisinių santykių stabilumą, praleistas terminas gali būti atnaujintas tik išimtiniais atvejais, jeigu jo praleidimo priežastys tikrai buvo svarbios, ekstraordinarios (žr., pvz., LVAT 2006-06-15 nutartį adm. byloje Nr. AS-6-219/2006, 2012-11-21 nutartį adm. byloje AS-492-605/2012, 2015-02-24 nutartį adm. byloje Nr. A-628-520/2015). Svarbios priežastys, dėl kurios praleistas skundo padavimo terminas, sąvoka aiškinama kaip apimanti tik išskirtines, objektyvias, nuo skundą paduodančio asmens valios nepriklausiusias aplinkybes (LVAT praktikos, taikant išankstinio ginčų nagrinėjimo ne per teismą tvarką reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimo (I dalis), publikuoto: „Administracinė jurisprudencija“, 2010, Nr. 19, 2.9. skyrius). Vertinimas, ar terminas kreiptis teisminės gynybos praleistas dėl svarbių priežasčių, labai priklauso nuo nagrinėjamo atvejo aplinkybių. Sprendžiant termino atnaujinimo klausimą, taip pat yra atsižvelgiama į svarbių aplinkybių atsiradimo momentą, jų egzistavimo trukmę, į tai, ar asmuo, išnykus minėtoms aplinkybėms, kreipėsi į teismą per protingą laiko tarpą. Taip pat vertintina, ar asmuo buvo pakankamai atidus, sąžiningas, ar, priešingai, savo teises įgyvendino nerūpestingai, aplaidžiai. Šia prasme kiekvienam konkrečiam atvejui taikytini ne vidutiniai, o individualūs sąžiningo, atidaus bei rūpestingo elgesio standartai (LVAT 2008-05-20 nutartis adm. byloje Nr. A-438-798/2008; 2010-08-30 nutartis adm. byloje Nr. A-438-757/2010; 2014-04-02 nutartis adm. byloje Nr. A-261-347/2014, 2016-12-20 nutartis adm. byloje Nr. eA-3590-575/2016). Kaip minėta, vadovaujantis LVAT praktika, pripažindama termino praleidimo priežastis svarbiomis, ginčą nagrinėjanti institucija

turi vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. Nurodytų kriterijų taikymas ginčą nagrinėjančiai institucijai suponuoja jos pareigą spręsti termino atnaujinimo klausimą ne formaliai ir visas atsiradusias abejones traktuoti mokesčių mokėtojo naudai (žr. LVAT 2010-11-08 sprendimą adm. byloje Nr. A-556-1154/2010, 2011-07-08 sprendimą adm. byloje Nr. A-556-2218/2011).

Iš byloje esančių duomenų matyti, kad Inspekcijos sprendimas *Mano VMI* Pareiškėjo paskyroje patalpintas 2015-06-06, sistemoje įteikimas užfiksuotas 2015-06-08, sprendimo statusas – neperskaitytas. Kaip nustatyta ginčo byloje, pirminis skundo dėl Inspekcijos sprendimo pateikimas byloje užfiksuotas 2016-11-24 (tai patvirtina pašto spaudas ant voko), prašymas atnaujinti skundo padavimo terminą Inspekcijos sprendimui apskūsti Komisijoje gautas 2017-01-09, taigi akivaizdu, jog skundas dėl ginčijamo Inspekcijos sprendimo Komisijai pateiktas praleidus MAĮ 152 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą skundo dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo padavimo terminą.

Pareiškėjas faktinės aplinkybės, jog skundas Komisijai dėl Inspekcijos sprendimo pateiktas praleidus MAĮ įtvirtintą skundo padavimo terminą, neginčija ir prašo šį terminą atnaujinti. Pateiktame prašyme svarbiomis termino praleidimo priežastimis Pareiškėjas įvardina tai, jog šiuo metu jis atlieka bausmę laisvės įkalinimo įstaigoje Marijampolės pataisos namuose, Pareiškėjo atžvilgiu vyksta dar 2 baudžiamieji procesai, kuriuose Pareiškėjas intensyviai dalyvauja, turi problemų su sveikata, todėl apie priimtą Inspekcijos sprendimą nieko nežinojo, neturėjo galimybės su juo susipažinti ir laiku pateikti skundą.

Komisija, įvertinusi pateiktą ginčo medžiagą, nurodo, jog Pareiškėjo prašymo argumentus dėl laisvės atėmimo bausmės atlikimo pataisos namuose, pagrindžia byloje pateiktas Panevėžio apygardos teismo 2013-05-23 nuosprendis baudžiamojoje byloje Nr. I-66-350/2013, iš kurio rezoliucinės dalies matyti, jog Pareiškėjo laisvė apribota nuo 2012-04-19, paskyrus kardomąją priemonę – sulaikymą, ir Pareiškėjas nuteistas laisvės atėmimo bausme trylikai metų. Iš ginčo medžiagos taip pat matyti, jog Pareiškėjo mokestinis patikrinimas pradėtas 2015-03-12, išrašius pavedimą tikrinti Nr. (21.59-10) FR0773-713, t. y. tuo laikotarpiu, kai Pareiškėjas jau atlikinėjo laisvės atėmimo bausmę Marijampolės pataisos namuose. Iš patikrinimo akto turinio matyti, jog Pareiškėjui deklaruotos gyvenamosios vietos adresu: (*duomenys neskelbtini*), 2015-03-16 išsiųstas pranešimas apie mokestinį patikrinimą Nr. (21.65-10) FR0663-90. Nepavykus siuntos įteikti gavėjui, 2015-03-31 siunta gražinta Inspekcijai, kuri tą pačią dieną elektroninėje svetainėje patalpino raginimą Pareiškėjui atvykti atsiimti 2015-03-16 pranešimą apie mokestinį patikrinimą Nr. (21.65-10) FR0663-90 bei susipažinti su 2015-03-12 pavedimu tikrinti Nr. (21.59-10) FR0773-713. Byloje taip pat pateikti duomenys, įrodantys, jog mokesčių administratorius priimtus dokumentus patalpino elektroninių paslaugų portalo *Mano VMI* Pareiškėjo paskyroje: 2015-03-16 pranešimas apie mokestinį patikrinimą Nr. (21.65-10) FR0663-90 bei 2015-03-12 pavedimas tikrinti Nr. (21.59-10) FR0773-713 paskyroje patalpinti 2015-03-25, įteikimas užfiksuotas 2015-03-31, procesinių dokumentų statusas – neperskaitytas; 2015-04-09 patikrinimo aktas Nr. (21.60-10) FR0680-222 paskyroje patalpintas 2015-04-13, įteikimas užfiksuotas 2015-04-16, dokumento statusas – neperskaitytas; 2015-05-29 sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.63-10) FR0682-330 paskyroje patalpintas 2015-06-06, įteikimas užfiksuotas 2015-06-08, dokumento statusas – neperskaitytas. Taigi ginčijamas Inspekcijos sprendimas bei kiti dokumentai Pareiškėjui įteikti MAĮ 164 str. 4 dalyje numatytu būdu – telekomunikacinių galiniais įrenginiais. Duomenų, kad mokesčių administratorius skundžiamą Inspekcijos sprendimą Pareiškėjui bandė įteikti, pavyzdžiui, siųsdamas registruota pašto siunta pagal MAĮ 164 str. 3 dalį, byloje nėra pateikta. Inspekcijos pateiktais duomenimis *Mano VMI* Pareiškėjo paskyra aktyvuota ir paskutinis prisijungimas užfiksuotas 2015-02-19 11:14 – 11:15, atstovas – Pareiškėjas, kontaktinis elektroninis paštas – (*duomenys neskelbtini*). Pagal Inspekcijos viršininko 2012-10-03 Įsakymu Nr. VA-91 patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų srities *Mano VMI* naudojimo taisyklių 6 punktą į nurodytą *Mano VMI* atstovo elektroninį pašta siunčiama su elektroninių paslaugų vykdymu bei kitomis mokestinėmis procedūromis susijusi informacija. Todėl

preziumuojama, jog Pareiškėjas apie mokesčių administratoriaus *Mano VMI* patalpintus raštus, patikrinimo aktą ir sprendimą pranešimais buvo informuotas ir elektroniniu paštu. Tačiau pastebėtina tai, jog tokių ryšio priemonių naudojimas nuteistiesiems laisvės atėmimo vietoje yra draudžiamas pagal Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso, patvirtino 2002-06-27 įstatymu Nr. IX-994, 1 priedo, kuriuo numatytas Daiktų ir reikmenų, kuriuos draudžiama turėti laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems, sąrašo (neteko galios 2015-06-23 įstatymo redakcija Nr. XII-1818 nuo 2016-04-01) 6 punktą (2010-01-14 įstatymo redakcija Nr. XI-643 galiojanti nuo 2010-03-01), kuriame numatyta, jog nuteistiesiems laisvės atėmimo vietoje draudžiama turėti elektroninio ryšio priemones. Įvertinus išdėstytas aplinkybes, ginčo atveju aptartą aktualų teisinį reglamentavimą, konstatuotina, jog Pareiškėjas, atlikdamas laisvės atėmimo bausmę Marijampolės pataisos namuose ir negalėdamas naudotis elektroninio ryšio priemonėmis, objektyviai neturėjo galimybės žinoti apie mokesčių administratoriaus atliktas kontrolės procedūras jo atžvilgiu, priimtą patikrinimo aktą, sprendimą bei suformuotas mokestines prievoles. Atitinkamai konstatuotina, jog terminą skundai dėl Inspekcijos sprendimo paduoti Pareiškėjas praleido dėl priežasčių, nepriklausiusių nuo jo valios bei nesant jo paties nerūpestingumo ir aplaidumo. Egzistuojant aptartoms aplinkybėms, taip pat atsižvelgus į teisingumo ir protingumo kriterijus, teisės į gynybą užtikrinimą, Komisija konstatuoja, jog skundo padavimo terminas Inspekcijos 2015-05-29 sprendimui dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.63-10) FR0682-330 apskūsti atnaujinamas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, atsižvelgdama į išdėstytus motyvus, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 152 straipsnio 3 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Atnaujinti praleistą terminą Pareiškėjo skundai dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2015-05-29 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.63-10) FR0682-330 paduoti.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliienė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosylienė